

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Конкурентоспроможність підприємства»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка підприємства
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кононенко Жанна Андріївна
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри

Контактний телефон	509205
Електронна адреса	konon_ukr@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2414

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувати у студентів систему теоретичних і прикладних знань, умінь і навиків щодо використання методичного апарату конкурентного аналізу для визначення рівня конкурентоспроможності підприємства у сучасних умовах
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота (72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом Методи: інструктування, творчі роботи, узагальнення і систематизації знань, частково-пошукові, генерації ідей, дискусійні
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з теорії економіки, теорія економічного аналізу, теорії управління системами, економіка підприємства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ПР09).Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності (ПР10).Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин (ПР11).Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах (ПР22).	<ul style="list-style-type: none">Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3).Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4).Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК4).Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (СК5).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи конкурентної діяльності підприємства		
Тема 1. Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги: суть та роль у діяльності підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Класифікація ринкових структур та їх характеристики. Типи ринкової поведінки. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки
Тема 2. Конкурентні переваги підприємства. Діагностика конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Економічний механізм формування конкурентоспроможності підприємства. Критерії та показники конкурентоспроможності підприємства
Тема 3. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Матричні методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства. Аналітичні методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства
Тема 4. Управління конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Система управління конкурентоспроможністю підприємства та її складові.. Етапи процесу управління конкурентоспроможністю підприємства та їх зміст. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства
Тема 5. Оцінка конкурентоспроможності продукції	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності. Програми підвищення конкурентоспроможності галузі та країни
Модуль 2. Управління конкурентоспроможністю підприємства		
Тема 6. Оцінка конкурентоспроможності персоналу	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності
Тема 7. Оцінювання конкурентоспроможності горгівельної марки	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Оцінка рівня інтенсивності конкуренції. Недобросовісна конкуренція та відповідальність за її вчинення. Теорії і практики антимонопольного регулювання в країнах світу
Тема 8. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Загальні стратегії конкуренції. Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія
Тема 9. Використання результатів конкурентного аналізу при розробці маркетингової стратегії підприємства	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Аналіз діяльності конкурентів. Матриця формування конкурентної карти ринку
Тема 10. Державна політика в сфері регулювання конкуренції	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати тести самоконтролю знань. Підготувати доповіді на теми: Оцінка рівня інтенсивності конкуренції. Теорії і практики антимонопольного регулювання в країнах світу

Інформаційні джерела

1. Адамик В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Вісник ТНЕУ. 2008. № 1. С. 69-78.
2. Анімов А.Н., Ємченко В.Н. Конкурентоспроможність національної економіки. К. : НАН України. Інст-т економіки, 2001. 58 с.
3. Арнаут І.П., Дослідження підходів щодо дефініції конкурентоспроможності підприємства. Інноваційна економіка. 2012. № 3. С. 111-114.
4. Базилук Я.Б. Конкурентоспроможність національної економіки України. К. : НІС, 2002. 132 с.
5. Балабанова Л.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. К. : ВД «Професіонал», 2009. 256 с.
6. Борисенко З. Умови економічної конкуренції в Україні. Економіка України. 2002. № 10. С. 4-10.
7. Вашків О.П. Специфіка змістового наповнення категорії «конкурентоспроможність підприємства» в сучасній економічній думці. Перспективи розвитку ринкової економіки на засадах конкурентоспроможності, інноваційності та сталості [текст] : матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції 14-15 лютого 2014 р. // Національний гірничий університет. Дніпропетровськ : ВД «Гельветика», 2014. – С. 22-24.
8. Вашків О.П., Собко О.М., Смерека С.Б. Управління конкурентоспроможністю продукції : навч. посіб. для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 272 с.
9. Воронкова, А.Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства : організаційний аспект [Текст] : монографія. Х. : ІНЖЕК, 2008. 512 с.
10. Єрмакова, О. А. Підвищення конкурентоспроможності приморських регіонів України на основі кластерної моделі [Текст] : монографія. Одеса : ІПРТЕЕД, 2011. 200 с.
11. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового. Одеса : Атлант, 2013. 470 с.
12. Малярець, Л. М. Економіко-математичні аспекти діагностики конкурентоспроможності підприємства [Текст] : монографія. Х. : ХНЕУ, 2009. 216 с.
13. Пасічник В.Г. Конкурентоспроможність фірми : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 112 с.
14. Смирнов С. М., Визначення та класифікації основних видів конкурентоспроможності підприємства. Європейський вектор економічного розвитку. 2010. № 2. С. 190 –198.
15. Хрущ Н.А. Конкурентні стратегії: процеси створення та реалізації: монографія . К.: Освіта України, 2010. 315 с.
16. Конкурентоспроможність підприємства: підручник / П.І. Юхименко, М.В. Вихор, Ю.С. Гринчук, Н.В. Коваль, Л.П. Хахула, О.І. Шемігон та ін.; за ред. А.С. Даниленка. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
17. Barney J.B., Hesterly W.S. Strategic Management and Competitive Advantage : Concept and cases. Global edition : 5-th edition. Boston, 2015. 594 p.
18. Di Foggia G. Energy-Efficient Products and Competitiveness in the Manufacturing Sector. Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity. 2021. Vol. 7. Article № 33. P. 1-14. DOI: <http://dx.doi.org/10.3390/joitmc7010033>.
19. Goldberg A.E. Explain Me This Creativity. Competition, and the Partial Productivity of Constructions. Princeton : Princeton University Press, 2019. 210 p.
20. Haines S. Product Manager's. Survival Guide. Everything You Need to Know to Succeed as a Product Manager. 2-th ed. McGraw-Hill Education, 2019. 127 p.
21. Kaya D., Kilic F.C., Öztürk H.H. Energy Efficiency. Energy Management and Energy Efficiency in Industry. Practical Examples. Springer, 2021. P. 43-71. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-25995-2_4.
22. Turner P. Employee Engagement in Contemporary Organizations Maintaining High Productivity and Sustained Competitiveness. Leeds : Leeds Business School, Leeds Beckett University, 2020. 292 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-36387-1>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» на платформі «Moodle».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: Виконані практичні завдання здаються протягом тижня в електронному вигляді. Індивідуальні завдання виконуються самостійно та здаються до модульної контрольної роботи в електронному вигляді. Роботи, які здаються з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-50%).

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); усі індивідуальні завдання виконуються студентом самостійно, у випадку виявлення плагіату, завдання не зараховуються. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: Студент, що має сертифікати, свідоцтва, дипломи, які отримані знання здобуті у результаті у неформальної або формальної освіти, має право на часткове перезарахування результатів за відповідними темами курсу: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види Навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни